

01-2013

Ålands Brand- och Räddningsförbund

MEDLEMSINFO

Två glada ÅBF-ordföranden: Johan Ehn som tillträdde fr.o.m. 2013 och Jan Lindgrén som innehade posten 1999—2012.

INFO FRÅN VERKSAMHETSLEDAREN

Mot en ny vår!

Hej!

Vintern går mot sitt slut och just idag lyser vårsolen klart utanför mitt fönster. Snart svallar vågorna fritt igen, och gräsbränderna ger er sysselsättning ; -)

Inom ÅBF har det varit en hel del aktivitet den gångna perioden. Släckningsmannakursen pågår för fullt just nu, och därtill har föreläsningar om hantering av värmekamera, arbete på väg och föreningsteknik ordnats. Många intresserade har slutit upp, vilket är väldigt roligt! En sammanfattning av "arbete på väg" finns med i detta Medlemsinfo.

På föreningens höstmöte i november valdes Johan Ehn till ny ordförande för ÅBF. Jan Lindgrén steg därmed av efter 14 år på posten. Tack för ett bra jobb Linka, och lycka till Johan!

Sista helgen i maj planerar ÅBF en gemensam resa till FSB:s kongress i Vasa. Vi hoppas vi blir riktigt många som åker! Mer information följer, men boka in helgen redan nu och kom med och umgås med andra glada brandkåriste!

Vi ses! hälsningar Tove

Kom med på
kongress till
Vasa i maj!

ÅBF OCH VÅR PLATS I OMVÄRLDEN

På begäran har Jan Lindgrén skrivit en text som förklarar ÅBF:s roll samt våra kopplingar till organisationer omkring oss. Läs och lär—eventuellt blir det även ett utbildningstillfälle på detta tema.

ÅBF är en organisation som arbetar för att ta tillvara medlemmarnas intressen. Medlemmar i ÅBF är kårerna, kommunerna samt några andra organisationer inom branschen.

ÅBF:s huvudsakliga uppgifter:

- ÅBF har avtal med Ålands Landskapsregering för att sköta om att kårerna får utbildning. **Vår viktigaste uppgift är följaktligen att se till att kårerna får den utbildning de behöver på en så bra nivå som möjligt.** För att sköta uppgiften har vi avtal med FSB om att få hjälp med en utbildningsansvarig. För tillfället har FSB avtal med MRV för en deltidsperson till uppgiften. ÅBF ordnar kurser enligt utbildningsstegen samt speciella kurser och föreläsningar enligt medlemmarnas önskemål. Föreläsningar av mera allmän karaktär ordnas också på aktuella teman.
- **ÅBF tar aktivt del i lagstiftningsprocessen** på Åland och ger utlåtanden på de lagar som berör vårt område. Vi tar också initiativ till förändringar genom skrivelser till ÅLR och andra myndigheter.
- ÅBF skall ha en aktiv **dialog med medlemmarna** så att medlemmarna behov tillgodoses. För att sköta alla uppgifter har ÅBF en verksamhetsledare på 20% av heltid. Verksamhetsledaren fungerar som sekreterare för styrelsen och verkställer styrelsens beslut. Verksamhetsledaren är den naturliga kontaktlänken mellan medlemmar och ÅBF.
- **Ungdomsarbetet i kårerna** är av största vikt. För att stöda kårernas ungdomsarbete har ÅBF en eller flera ungdomsledare som jobbar mot ett årsarvode som förtroendevalda. Ungdomsansvarige ser till att förbundet ungdomsarbete fungerar. Han sammankallar ungdomsarbetsutskottet till möten och håller kontakt mellan ungdomsarbetet och styrelsen. Ungdomsarbetsutskottet ordnar läger, lägerresor och seminarier samt stöder vid behov kårerna med råd och dåd.
- **Damavdelningen** ordnar aktiviteter riktade mot kvinnliga brandkårister.

Styrelsen & dess arbete

ÅBF har en styrelse som har till uppgift att se till att förbundet ständigt förnyas så att verksamheten motsvarar behoven. Styrelsen är också ansvarig för verksamheten vid brandkårs-museet.

Styrelsen tar beslut i frågor som påverkar verksamheten och ekonomin. Styrelsen har också till uppgift att förändra förbundets verksamhet så att den är aktuell och attraktiv.

I styrelsen sitter ordförande, vice ordförande och sju övriga medlemmar. Till alla möten kallas dessutom verksamhetsledaren, kassören och utbildningsansvarige, men dessa har inte rösträtt på mötena utan är med enbart som sakkunniga.

Kassören har hand om förbundets ekonomi och förutom bokföringen sköter han om faktureringen till medlemmarna och betalar alla fakturor.

Utbildningsansvarige ordnar om så att det kan hållas kurser, ordnar utbildare och lokaler samt sköter om redovisningen av kurserna till FSB.

Litet om våra inkomster och utgifter

ÅBF finansieras i huvudsak genom avtalsenliga ersättningar och bidrag från Ålands Landskapsregering samt PAF. För kurser och resor tas deltagaravgifter ut, deltagaravgifterna täcker de kostnader som den verksamheten medför. Avgifter tas ut för fordon som förvaras på museet.

Utgifterna utgörs av lön till verksamhetsledare och arvoden till ungdomsledare och styrelse. Hyran för brandkårs-museet och kostnaden för utbildning är de enskilt största posterna. För museet får vi PAF medel som motsvarar utgiften och utbildningen bekostas av deltagaravgifter. Budgeten balanserar på ca 40 000 euro/år.

ÅBF, FSB och övriga fastländska organisationer

ÅBF är medlem i Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbund, FSB. FSB är en riksomfattande svensk organisation i Finland som producerar utbildning till de svenskspråkiga kårerna. Övriga medlemmar i FSB är Åbolands Brandkårsförbund, Svenska Österbotens Räddningsförbund, Östra Nylands brand- och räddningsförbund, Mellersta Nylands Brandkårsförbund och Västra Nylands Brandkårsförbund.

Genom att ÅBF är medlem i FSB har alla kårer/organisationer och kommuner som är medlemmar i ÅBF också medlemskap i FSB och kan delta i FSB:s föreningsmöten. ÅBF har en plats i FSB:s styrelse.

FSB är den organisation i Finland som kraftigast och mest framgångsrikt påverkar **Räddningsinstitutet SPEK** och andra till att producera svenskspråkigt utbildnings- och informationsmaterial.

FSB:s målsättning är att teckna avtal om utbildning för svenskspråkiga brandkårister med alla regionala räddningsverk och ÅBF. De kurser som ÅBF ordnar köps från FSB genom avtal, avtalet skall inom kort omförhandlas. I den nya avtalsmodellen tar FSB ut en årlig kostnad och därefter enbart de direkta kostnaderna. I dag tar FSB ut en fast avgift per kursdeltagare från ÅBF och står i stället för löner, arvoden och andra kostnader som kurserna orsakar.

FSB finansieras av bidrag från brandskyddsfonden (medlen fördelas mellan länsförbunden av SPEK) och av intäkter från försäljning av utbildningstjänster och material.

FSB är medlem i **SPEK (Räddningsbranschens Centralorganisation)** och har för tillfället en plats i SPEK's styrande organ.

SPEK är en riksomfattande organisation vars organisationsspråk är finska. SPEK finansieras av brandskyddsfonden. De har även några anställda som kan betjäna på svenska. FSB har för avsikt att teckna avtal med SPEK om att överta den svenska verksamheten som SPEK har, tex översättningar av utbildningsmaterial. SPEK upprätthåller registerprogrammet HAKA för brandkårens verksamhet. Programmet skall vara helt översatt till svenska inom kort.

Finlands brandbefälsförbund är en organisation för brandbefäl (även kårernas frivilliga befäl). De ordnar utbildning för sina medlemmar, tyvärr går det mesta på finska. En gång årligen hålls de svenska studiedagarna där man håller föreläsningar i aktuella ämnen. Studiedagen är kombinerad med FSB:s höstmöte.

Räddningsnämnden

Alla kommuner skall ha en räddningsnämnd. Jomala, Hammarland, Eckerö, Finström, Geta, Saltvik, Sund, Vårdö, Lumparland och Lemland har gått ihop och bildat en gemensam nämnd som heter **Räddningsområde Ålands Landskommuner – RÅL**. Lemland har beslutat gå ur den gemensamma nämnden från och med 01.01.2014.

De övriga kommunerna har egna nämnder.

Nämnden är den organisation som handhar räddningsväsendet i kommunerna och beslutar om fördelningen av budgetmedlen inom sitt område efter respektive kommuns fullmäktigebeslut. Nämnden har tillsynsansvaret över kårens verksamhet och skall kontrollera att verksamheten sköts på det sätt som avtalet med kommunen förutsätter.

Nämndens tjänstemän med räddningschefen i spetsen är de som leder arbetet.

RÅL har avtal med MRV om befälsberedskap. Befälen i befälsberedskapen fungerar som högste chef vid utryckningar och har myndighetsansvaret.

Jan Lindgrén

Kort sammandrag från föreläsningen:

ARBETE PÅ VÄG

Definition på utryckningsfordon: Ett motordrivet fordon som är utrustat med ljud- och ljussignalanordningar. Utryckningsfordon är ambulanser, räddningsbilar, polisfordon och fordon som gränsbevakningen eller tullen använder i tjänsten. Då ett utryckningsfordon använder ljud och ljussignal enligt ovan så skall övriga trafikanter ge fri väg i god tid och vid behov stanna.

Förare av utryckningsfordon i brådskande uppdrag får avvika från trafikregler och hastighetsbegränsningar om nödvändig försiktighet iakttas och föreskrivna ljud och ljussignaler avges. Föraren skall dock följa tecken och anvisningar av en polisman eller annan behörig person. Här kan vi konstatera att **privata bilar/fordon på väg till en brandstation inte är utryckningsfordon och skall därmed följa alla gällande trafikreglerna.**

En polismans tecken eller anvisningar gäller framför trafikregler och anvisningar som meddelas genom trafikmärken, vägmarkering eller trafikljus. Detsamma gäller tecken eller anvisningar av någon annan behörig person som övervaknar trafiken. En annan behörig person är t.ex. en brandman som dirigerar trafiken.

Varningstriangeln skall placeras på ett tillräckligt långt avstånd från det stannande fordonet och i övrigt **så att andra förare i god tid kan uppfatta varningen.**

Nedan beskriver jag lite det som sades under diskussionen om arbetet på en olycksplats men jag poängterar att man behöver komma överens om arbetsfördelning vid varje olyckstillfälle och diskussionen är bara riktigande.

Polisen är skyldig att utreda orsaken till en trafikolycka och ett bra samarbete mellan polis och brandkår är viktigt. Oftast kommer endast en polispatrull till platsen, alltså totalt 2 poliser. Så initialt kan t.ex. en polis hjälpa några brandmän med trafikdirigeringen och den andra polisen påbörja sitt utredningsarbete. Högsta prioritet ligger alltid på att hjälpa de skadade så att de omhändertas på ett så bra sätt som möjligt och kommer till vård omgående, här hjälper även polisen till om det behövs.

En smidig trafiklösning på en olycksplats är viktig för att slippa irritation mm. Att stänga av en väg helt kan göras initialt men om det är möjligt att om-dirigera eller ha bara ena körbanan öppen så är det en lösning att föredra. När de skadade är omhändertagna kan t.ex. brandkåren hjälpa till med trafikdirigeringen medans polisen kartlägger, utför mätningar mm, jag har själv varit med då vi gjort på detta sätt och det har fungerat bra och smidigt. För räddnings- och enhetsledare är det bra att veta när polisen anländer till platsen och här lovar polisen att man skall bli tydligare.

Man får flytta på fordon för att underlätta räddningsarbetet, bra är om man kan markera var fordonet stått före så hjälper det polisen vid utredningsarbetet. Det är föraren som är skyldig att bärga sitt fordon, polisen begär bärgare då fordonet utgör fara på platsen.

Hur skall vi bemöta media på en olycksplats? Här är det av yttersta vikt att vi spärrar av platsen ordentligt och hänvisa alla utomstående till yttre sidan av avspärningarna eftersom vi inte kan garantera deras säkerhet innanför avspärningarna. Det är polisen som uttalar sig om orsaken till olyckor och sjukhuset som informerar om hur skadade inblandade är.

Att polisen får bilder från bränder och olyckor kan många gånger vara till hjälp under utredningsarbetet.

Gult blinkande ljus = förare får passera om man iakttar försiktighet.

Rött ljus = Förare måste stanna och man får inte passera.

Sten-Göte Nyman

UTBILDNINGSDAGARNA I VÖRÅ

Fredagen den 1 februari gav sig en Åländsk delegation bestående av fem ungdomsledare och tre damer sig av mot Norrvalla i Vörå och Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbunds studiedagar. Vi åkte från Åland till Åbo med nya M/S Viking Grace, för några av deltagarna var detta premiärturen medan en del (läs författaren) redan rest hela 3 gånger tidigare. Väl ombord avnjöt vi en god buffé som skulle förbereda oss på den evighetslånga bilresan upp mot Österbotten. Väl framme i Vörå var klockan redan efter midnatt och sängen lockade.

Första dagen av utbildningsdagarna bjöd på intressanta föreläsningar och övningar med mental träning. Föreläsningen avslutades med en avslappningsövning där förbundets ordförande, Johan Ehn, slappnade av såpass att små snarkningar kunde höras i salen.

Marknadsföring av sommaren läger

Dagen avslutades med en presentation av sommarens FSB-läger som i år kommer att äga rum på Åland, närmare bestämt på Lemböte Läggård den 21–27.7.2013. I såväl bild som text presenterades Åland och läggården samt en del av den lokala organisationen. Temat för lägret är kryssning, något som introducerades redan under lägret i Syndalen 2012. Efter vår presentation var det tid för fri samvaro och bastu. Senare på kvällen bjöds det på middag i form av en sits och underhållning av komikern Alfred Backa.

Utbildningsdagarnas andra dag öppnades med en föreläsning om "Brandkåren som skolkubb" av Cecilia Österlund (Kökar FBK), ett lyckat projekt man genomfört i Österbotten. "Hur förbereda ungdomarna för brandkårsarbetet", aktuellt från FSB och SPEK samt firandet av ungdomsverksamheten som fyller 60 år. Dagarna fylldes av mycket information, bra diskussioner och roliga påhitt.

Nästa gång kanske också Du kommer med!

Johan Jansson, ungdomsledare

Bilden ovan:
Cecilia Österlund (till höger) ställde upp på ett experiment i mental träning.
FOTO: Henrika Österlund

En del av den lokala organisationen presenterades i bild av Johan Jansson.
(På bilden Johan Mansnerus, Johan Ehn, Rosa Salmén, Fredrik Sporre, Gerd Vikström.)
FOTO: Johan Ehn

UTBILDNINGSDAGARNA I VÖRÅ, FORTS...

Studiedagarna i Vörå i februari bjöd på intressanta föreläsningar. Till höger Johan Ehn och stående Cecilia Österlund. FOTO: Henrika Österlund

NÅGRA TANKAR KRING DAMVERKSAMHETEN

Damavdelningarna ute i kårerna har minskat under de senaste åren. Varför, kan man undra. Är damverksamheten inte intressant för den yngre generationen ?

Då är det dags att förnya oss! Ju fler som ansluter sig, desto mer verksamhet kan ordnas.

Från damsektionens sida inom ÅBF är vi inte emot förändringar och ÅBF:s styrelse funderar just nu på hur vi ska kunna locka nya medlemmar.

Aktuellt just nu bland damerna:

* Den 1-3 februari åkte tre damer tillsammans med tre från ungdomsektionen och ordförande för ÅBF till

Norrvala, Vörå på FSB:s utbildningsdagar.

Föreläsning och övning i Mental träning samt hur man förbereder sig för brandkårsarbetet var ämnet.

Det blev en trevlig resa och det visar på att samarbetet mellan olika åldrar fungerar bra!

I juli ordnars ett stort ungdomsläger på Åland. Då är jag säker på att damer och ungdomar jobbar sida vid sida igen.

För övrigt deltar damerna i en ÅBF-kurs i föreningsteknik och under våren planerar vi en kurs i Pilates.

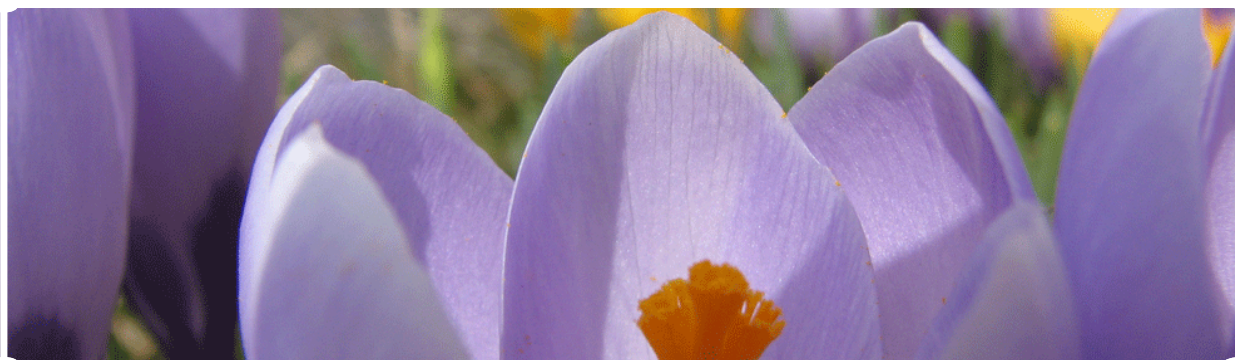
MFBK:s damer ordnar i år den traditionella vårträffen.

FSB:s kongress i Vasa hoppas vi att många deltar i

Så jag hoppas vi ses !

Sol-Britt Blomqvist

**Har ni idéer hur
vi kan lyfta
damverksamheten?
Hör av er till
VL eller
Sol-Britt!**

Planerade utbildningar 2013

Kurs i släckningsarbete:	februari/mars
Brandkårens kurs i första hjälp:	april/maj
Test till kurs i rökdykning:	maj
Kurs i rökdykning:	augusti/september
Kurs i räddningsarbete:	september/oktober
Arbete på hög höjd:	oktober/november
Kurs i ytlivräddning:	november/december (avslutas när det finns is)

Har ni önskemål på andra utbildningar och kurser? Hör i så fall av er till utbildningsansvarige Jan Lindholm, tfn 531 488, e-post: jan.lindholm@mariehamn.ax eller till VL Tove Jansson, tfn 040-7615 878, e-post: brandkar@aland.net

Kort från styrelsen

Aktuella ärenden just nu är:

- Verksamhetsberättelse, bokslut och förberedelser inför ÅBF:s vårmöte
- Brandkårmuseet: Omförhandling av hyresavtal, audioguide och ansökningar om medel för sistnämnda
- Planering inför kongressen i Vasa

Det var det

Hör gärna av er med feedback & önskemål om reportage. Jag tar även gärna emot material från er till nästa Medlemsinfo som kommer i juni. Vi hörs!

ÅLANDS BRAND- OCH

**c/o Tove Jansson
Södragatan 22 A
AX—22100 MARIEHAMN**